

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ เปรียบเทียบผลของวิธีการให้การศึกษาเพื่อให้เกิดกิจกรรม
การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขใน โรงเรียนมัธยมศึกษา
จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้เขียน นายพลแก้ว วัชรระชัยสุรพล

สาขารัฐศาสตร์มหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์พรทิพย์	เชื้อม โนชาญ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์วราภรณ์	ปิ่นฉนวนลี	กรรมการ
อาจารย์คนัย	วิณะคุปต์	กรรมการ
รองศาสตราจารย์จรัสพรรณ	สงวนเสริมศรี	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ เปรียบเทียบผลของวิธีการให้การศึกษาที่ทำให้เกิด
กิจกรรมคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข(คบส.)ใน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่าง
การให้การศึกษาโดยวิธีอบรมเฉพาะนักเรียน (วิธีที่ 1) กับ การให้การศึกษาโดยวิธีอบรมนักเรียน
และครู (วิธีที่ 2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ โรงเรียนมัธยมศึกษาที่ผ่านการอบรมจากสำนัก
งานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยวิธีที่ 1 จำนวน 3 โรงเรียนและวิธีที่ 2 จำนวน 3 โรงเรียน
เก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยแบบประเมินกิจกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขในโรงเรียน
โดยวิธีสัมภาษณ์ครูที่ปรึกษากิจกรรมและนักเรียนที่ผ่านการอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ
เชิงพรรณนา ทดสอบความแตกต่างของผลการอบรมทั้ง 2 วิธี โดยใช้วิธีทดสอบ แมน-วิทนี ยู
และวิเคราะห์เชิงเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเกิดกิจกรรม คบส. ในโรงเรียน

ผลการศึกษา พบว่า คะแนนรวมของการประเมินกิจกรรม คบส.ในโรงเรียนหมวดโครงสร้าง
พื้นฐาน หมวดการดำเนินการ หมวดผลของการดำเนินการ และหมวดผลลัพธ์หรือ ประสิทธิภาพ

ของการดำเนินการ ระหว่างกลุ่มโรงเรียนที่ให้การศึกษาโดยวิธีที่ 1 และวิธีที่ 2 ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > 0.05$) การศึกษาเพื่อเปรียบเทียบดังกล่าวมีกลุ่มตัวอย่างจำกัดเนื่องจากมีโรงเรียนเพียง 3 แห่งที่ผ่านการอบรมวิธีที่ 1 จากการศึกษาเชิงคุณภาพและวิเคราะห์เนื้อหา พบว่า มีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินกิจกรรมคปส. ในโรงเรียน ได้แก่ 1. ช่วงเวลาในการอบรมครูไม่เหมาะสม ทำให้ครูไม่สามารถบรรจุกิจกรรมคปส. ในแผนของโรงเรียนได้ทัน 2. นโยบายของโรงเรียน การวางแผน การสนับสนุนด้านงบประมาณและกำหนดบุคคลดำเนินงานจะส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพ 3. ครูที่ปรึกษามีความสำคัญมากในการประสานงานกับผู้อำนวยการโรงเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และผู้นำชุมชน 4. การจัดตั้ง ชมรม และ ชุมนุม มีผลต่อจำนวนสมาชิกและกิจกรรมที่เกิดขึ้น 5. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีบทบาทสำคัญในการเป็นฝ่ายสนับสนุนวิชาการ ถ่ายทอดเทคนิคการบริหารงานกลุ่มคปส. ในโรงเรียน การวางแผนการดำเนินงานและการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

การให้การศึกษาทั้ง 2 วิธี ไม่มีผลแตกต่างต่อกิจกรรมคปส. ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการจัดกิจกรรมอีกหลายด้าน ซึ่งควรเสนอแนะ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ให้มีการประสานงานกับสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ เพื่อร่วมกันจัดทำแผนปฏิบัติการและทำผังกำกับเวลาในการดำเนินกิจกรรมคปส. ให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการของสำนักงานสามัญศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ต่อไป

Independent Study Title Comparison of Educational Methods Resulting in Health
Consumer Protection Activities in Secondary Schools
Chiang Mai Province

Author Mr. Polkaew Vacharachaisurapol

Master of Public Health

Examining Committee :

Assoc. Prof. Porntip	Chuamanochan	Chairman
Assoc. Prof. Waraporn	Pannavalee	Member
Lecturer Danai	Weenakupt	Member
Assoc. Prof. Jaratbhan	Sanguansermisri	Member

Abstract

The purpose of this study was to compare the educational methods resulting in health consumer protection activities in secondary school Chiang Mai Province by giving knowledge to students alone (method 1) and giving knowledge to both students and teachers (method 2). The samples of this study were the schools which were educated by Chiang Mai Provincial Health Office, three for each method. Data was collected by direct interview and analyzed using descriptive statistics; Mann-Whitney U Test was used to evaluate the difference of the activities in the two groups. Factors influencing the health consumer protection activities were obtained from content analysis.

The study showed that resulting from method 1 and method 2 in health consumer protection activities concerning basic structure and implementation activities, the outcome of the implementation and effectiveness of the implementation were not significantly different.

($p > 0.05$) There was a limitation of only 3 schools which were educated by method 1, thus a qualitative study was conducted and it was found from the content analysis that various factors effected health consumer protection activities such as: 1. The timing of teacher training was not suitable to organize health consumer protection activities in school on time. 2. School policy, planning, budgeting and responsible personnel influenced the effectiveness of activities. 3. Advising teachers played important roles in coordinating with the school director, health officers and community leaders. 4. Forming informal and formal clubs affected the quantity of members and activities in the school. 5. Health officers played important roles in academic support, technical assistance in managing health consumer protection group, planning and solving problems.

The school health consumer protection activities resulting from the two educational methods were not significantly different. However, there were various factors related to activity arrangement which was suggested, particularly Chiang Mai Provincial Health Office to coordinate with Chiang Mai Provincial Educational Office in policy setting and action planning.